

— שנה שהתעוררו ספיקות לגבי נכונות האנגלים לצעוד יחד עימנו עד הסוף.

במילים אחרות: עד לרגע מסוים חשבו הצרפתים שהם יכולים להסתדר ולדאוג לרגעתו של המרחב יחד עם הבריטים בלבד, בעלי האינטרסים בשותפות הנפט ובסואץ גם יחד.

ואילו יוסף עברון מעיר, בתוסלב מוחלס:

„פעולת קודש שימשה לא רק תרגיל צבאי אשר תרם את מרבית הידע והניסיון להשגת הניצחון היבשתי ב'67 — כפי שהגדירה בספר זה אלוף עזר ויצמן — אלא גם תרגיל פוליטי מאלף, למדנו כלל חשוב: אסור לחתור על פירות הניצחון, בלי תמורה של ממש.“

שתי שפרות — מעניינות ונחמיות של עמדותיהן של המעצמות התוקפניות — בריטניה, צרפת וישראל, כפי שבאות בספר על ביטויין דווקא בהכרזותיהן האישיות ביותר של חלק מן הגיבורים הראשיים של המערכה.

בשיחה שקיים סר רוברט מנויס, ראש ממשלת אוסטרליה ונציג מובהק של המימסד האנגלו-באסקי, מספר מנויס עצמו כיצד אמר לעבר אלנאצור בקאהיר, ב'10 בספטמבר 1956:

„והנה עניין תעלת-סואץ. לאחר הכל, אין זה עניין מיצרי בלבד. אך נומר שיש לך הזכות להלאים אותה בניגוד לאמנת-קושטה. האם נימוק זה הוא מספיק כדי להלאים אותה?“

על כך לא ענה המנהיג המצרי אלא „אבל יש לי הזכות להלאימה“ ובר זה הופך את המדינאי המיצרי המתקומם בעיני האנגלו-סאכסי לאיש ש„אייאפשר לנהל אותו שיחה על איזשהו בסיס לוגי או אינטלקטואלי... יש בו, בגמלא עבר-אלנאצור מה שהיה ב' אדולף היטלר.“

ההגיגן של המיצרי, שרצה קודם לכן להשתחרר מן ההשפעה האימפריאליסטית, ר' של האוסטרלי, שלא הבין אלא הסכמים פוליטיים המוכתבים על-ידי המערב פשוט לא עלה בקנה אחד.

ערוכות לאולטימטום מבוזים — ה-אינטרס הצרפתי היה אחר: לחוק, אומנם, את ידה של בריטניה האימפריאלית — אך רק כדי לחזק את כוחה של צרפת במרחב, וזאת — בעזרת ישראל.

בהקשר זה מעניינת דעתו של שר-החץ הצרפתי כריסטיאן סינו: „לצרפת אין כל סיבה להסתיר את שירתה עם ישראל. אי-האמון של הישראלים בבריטניה רב בלאו הכי, אם לא ייתנו להם ערובות של ממש, לגבי הצטרפותה של אנגליה למיבצע אי-אפשר יהיה להניעם לפתוח ראשונים בהתקפה. אין גם להעלות על הדעת, שישראל תסכים מ' ראש לאולטימטום מבוזים מבלי שהיו בידה ביטחונות חזקים כלשהם שאנגליה לא תנצל זאת...“

אינטרסים מנוגדים — בעת הדיונים ה-סודיים בסאחר שבצרפת, שם נולד ההסכם המשולש של מיבצע קוש, בלטו שלוש ה-גישות המסולגות על רקע זה:

● צרפת נקטה בגישה האקסביביסטי-קיצונית, חשבה שבעוד ברית-המעצמות עסוקה בהגננה ובפולין, וארצות-הביית — בבחיירותיה לנשיאות, כשרה השעה לחיסול-הפולשים של עבר-אלנאצור.

● בריטניה הסתייגה מכל העניין — אך רצחה להשתמש במיבצע של ישראל-צרפת כדי לשבור את עיקשותו של השליט המיצרי, לחזור בעצמה את התעלה, להבטיח את מקורות-הנפט ואת התובלה הימית עבורם.

● בן-גוריון, והישראלים שמאחוריו, תבעו תכלית לצמצם את המיבצע, לפעולת-תגמול נרחבת. הדבר היה מבוסס, לכאורה, על תביעתו של ביג'י לשמור על „מטרת-השלום במטרה לטוח ארוך.“ אך במישור מעשי יותר דאג בן-גוריון שמה יוכלו הרוסים בכל זאת, לשגר „כמה אלפי מתנדבים ל-מיורח התיכון“ והמיצרים להפציץ את תל-אביב „הנימצאת בטוח אווירי של שמונה דקות ממצריים.“

לבסוף נחתם ההסכם על התקפת-התעלה. היה זה הסכם-פשרה — ודבר זה הכשילו, כל אחת מן המעצמות היתה בעלת אינטרס שונה — וגם זה שימש ערובה לכישלון במיבצע. עקבו 12 שנה, בעת ניצחונות יוני 1967, למדה ישראל לקח: היא התבססה על האיני-

על

אם מפ"ם מתפלגת? זו היתה השאלה שנשאלה השבוע — בתחילה בלחש, אחר-כך בקוליקולות — ממרכזי העצבים המדיניים בארץ.

לקראת יום השבת, התנבשה השבחה לש"אלה האם מפ"ם מתפלגת? היתה זו אותה התשובה שמארק טוויין ניסח כשהודיעו ב' עיתון שהוא נפטר:

„הידיעות על מותי נמהרות במיקצת“, אמר או ההומוריסט.

★ ★ ★

למנוע —

או לפלג!

מהירות — אך לא בתרמודינמיקה. כי בחוגים של מה שניתן לכתוב כ' מפ"ם-שמאל ניכרת חסיסה ופעילות מאור-גנת היטב, העלולה להביא לקרע במפלגה. פעילות זו מרוכזת סביב גוף בלתי-מוכר, בלתי-חוקי בהתאם לתקנות-המפלגה, ו' מהפכני-מתון באופ' יו: הוועדה המתא-מת.

יערי

ועדה זו לא גול-דה אתמול. בצורה בלתי-רשמית היא קיימת מזה כשנתיים — עת הוברר ש' מנהיגיה ה'היסטוריים' והזקנים של מפ"ם, מאיר יערי ויעקב חזן, הולכים לקראת שיתוף-פעולה — או

אף לקראת איחוד — עם המערך, שהפך בינ' תיים למע"י.

ועדה זו מקיפה כעשרים חברי-קיבוצים ועירוניים, שזהותם נשמרו לעת-עתה בסוד דיות קסדנית. יעקב ריפתין, המרדן היחי השומרי-הצעיר, נמצא ביניהם. מוכירים גם את שמו של אלעזר גרנות הצעיר התל-אביבי הדינאמי. וייתכן שאף חברה בגוף זה הפרטיזאנית חייקה גרוסמאן, מוותיקי מפ"ם ומפעליה.

מטרתה של הוועדה המתאמת היא מרס' נת, לא פחות מאשר מחסיסה. כי לאחרונה קמו בקיבוצי-מפ"ם, ובעיקר במשקים הצעיר רים יותר, חוגים התובעים בכל פה למנוע את המערך עם מע"י — או לפלג את מפ"ם.

★ ★ ★

16 קיבוצים —

נגד

מעשה, הוקם גוף זה כדי ליצור לחץ נגדי. כי התנועה לאחרות עם מע"י לא התחילה מיצרי או מחזן, אלא מצעירים שאפתניים, בעלי נטיות ימניות, בחלק מ' משקי הקיבוץ הארצי.

צעירים אלה — המהימים כעשרה אחוז מצעירי-הקיבוצים של מפ"ם — מצאו את דוברם בדמותו של בנקו אדר-הלאומני קנאי, שאיים: „אם מפ"ם לא תלך למערך עם מע"י — נצביע ברנלינו ונעזוב!“

דבר מעשה, לפחות, כבר איש אחד: אפרים ריינר, בנו של מרופסור ריינר, ש' הפך מפעיל-מפ"ם למעריץ-דיין ולחבר-מע"י. מצד שני, כ'16 משקים של הקיבוץ ה' ארצי כבר קיבלו ברוב-קולות החלטות ברורות — נגד המערך עם מע"י. יש סיכויים שמשקים אלה יהיו גרעין לפילוג בתנועה הקיבוצית של מפ"ם — אם כי לעת-עתה לובשת המערכה הרעיונית במפלגה זו אופי של קרב בין העיר מצד אחד, לבין המשקים והפונקציונרים החתיקים מצד שני.

רק לאחר שיוברר לכל, כי ההנהגה אינה פועלת לצרונם של רבים מאנשי-השורה — סבורים חברי הוועדה המתאמת — אפשר יהיה לפעול בצורה עצמאית, עד לפרישה ועד בכלל.

★ ★ ★

מוקדים

בערים

ינתיים גועשת מפ"ם, מאחרי מסך ה' שלחה והאחדות הנראים על פני השטח.

על מרד העירוניים במפ"ם

מאחר והסניפים העירוניים ומחלקת הפ"ם ברה הכל-יכולה סגורים בפני כל דיעה אפרי קורסית, התחילו כל המתנגדים לקו ההג' הגה היסטורית לפעול, איש-איש על דעתו וכרצונו.

בחיפה פועל חוג, שבין פעיליו המרכזיים הפרופסור היימן ממרכז-מפ"ם, הפרופסור ריינר, הפרופסור עמוס נתן, ועוד.

גם בירושלים רבים האינטלקטואלים המ' לוכדים במפ"ם שמאל. בין השאר: ד"ר אמ' נון קפליק, מומחה לבעיות המרחב; אב' רהם קובלנוב, חבר מועצת פועלי-ירושלים, ואליעזר רונן.

בתל-אביב ובגוש דן לוחמים על הגחלת של העצמאות האירגונית סגן ראש עיריית תל-אביב חייקל רמות, סגן ראש עיריית פתח-תקה חיים זכאי, מרכזי ברוממן מ' אזור — מחתיקי-המפלגה המוכבדים ביותר איש עלייה ב'; אברי שחם; מרכזי ב' ה' הצעיר לטיף דורי; נפתלי בן-משה מחולון ואחרים.

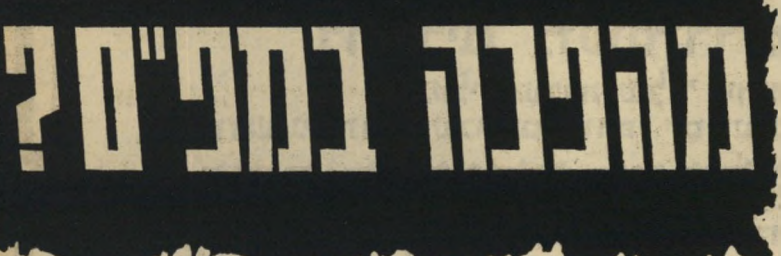
גם הקיבוצים פעילים. שרגא וייסקופף, ורב סגל מסער, עומדים בכתף אחת עם חייקה גרוסמן הפעילה והרזיזה. משקים צעירים כמו זיקים, כרמיה, שובל, ניר-יצחק וזכירה, בשורה אחת עם המשקים מצר ו' בית-קמה.

גם חוגים מפלגתיים אחרים הצטרפו לפ' עולה. בתל-אביב נערך כנס ארצי של יוצאי

או ענה יערי: „על כך תחליט מזכירות המפלגה. היא תעביר את החלטתה לסיעת מפ"ם בכנסת!“

קמה מהומה. כי המזכירות היא גוף מצימצם, הנמצא תחת שליטת המחוללת של יערי-חזן. „מדוע לא מליאת המרכז?“ צעקו רבים מבין חברי המרכז.

השאלה הועמדה להצבעה. וכאן קיבלו יערי-חזן את המכה הראשונה שלהם: מלי-

— זאת מקסים גילן —

את-המרכז קבעה שהיא עצמה, ולא המזכיר רות המצומצמת, תחליט על שאלת אחוזי החסימה.

★ ★ ★ פונקציה של

ספיר

ל מרות המכה ליערי-חזן, אין לר' אות בדיוני המוסדות של מפ"ם נצחון מוחץ לצעירים ול שמאלניים.

כי אותה ישיבו של המרכז גם קי בלה — ברוב גדול — החלטה לדחור את החעיידה לטון

אוקטובר, כתביעו פנחס ספיר, ומאחו לשמיר נסע בינתיים לחו"ל, ומע"י נאל צת לדחות את כי נוסה היא — ישנן סיכויים ודאיים — גם מפ"ם תיאל לעשות כדבר הזה — בפעם גוססת.

הדבר יחשוף את תלותה של ההנהגה היסטורית של מפ"ם במנהיגי-מע"י. כ מאיר יערי טען, לא מזמן: „אנו לא נחכו לאף אחד. לא נהיה פונקציה של מפלגה העבודה. שחליטו לפנינו או לא — נדו על עתידנו!“

עתה לא יוכל יערי לפרוע שטר זה, ש ניתן לפעיליו התוססים יותר, לכן כבר עשוי טוענים הצעירים הזוע מים במפ"ם, במרירות מסוימת: „יתכ שמשפ"ם אינה פונקציה של מפלגת-העבודה אבל מה שברור הוא — שהיא פונקציה של פנחס ספיר!“

בית-ברירה התכנסו כמה מפעילי-ההסתה חברי הוועדה המתאמת — וניסחו מיסמך הנשמר בסודיות. קוראים לו „התזיסים הנגדיים ליערי“, או, בדרך הקיצור, „האנטי תזיסים“. מיסמך זה מכחן להוכיח, בין ה' שאר, שאין כל אפשרות להיכנס למערך עם מע"י, ולהוסיף ולהיות מפלגה חלוצית-טוצ'

בית-ברירה התכנסו כמה מפעילי-ההסתה חברי הוועדה המתאמת — וניסחו מיסמך הנשמר בסודיות. קוראים לו „התזיסים הנגדיים ליערי“, או, בדרך הקיצור, „האנטי תזיסים“. מיסמך זה מכחן להוכיח, בין ה' שאר, שאין כל אפשרות להיכנס למערך עם מע"י, ולהוסיף ולהיות מפלגה חלוצית-טוצ'

בית-ברירה התכנסו כמה מפעילי-ההסתה חברי הוועדה המתאמת — וניסחו מיסמך הנשמר בסודיות. קוראים לו „התזיסים הנגדיים ליערי“, או, בדרך הקיצור, „האנטי תזיסים“. מיסמך זה מכחן להוכיח, בין ה' שאר, שאין כל אפשרות להיכנס למערך עם מע"י, ולהוסיף ולהיות מפלגה חלוצית-טוצ'

בית-ברירה התכנסו כמה מפעילי-ההסתה חברי הוועדה המתאמת — וניסחו מיסמך הנשמר בסודיות. קוראים לו „התזיסים הנגדיים ליערי“, או, בדרך הקיצור, „האנטי תזיסים“. מיסמך זה מכחן להוכיח, בין ה' שאר, שאין כל אפשרות להיכנס למערך עם מע"י, ולהוסיף ולהיות מפלגה חלוצית-טוצ'

בית-ברירה התכנסו כמה מפעילי-ההסתה חברי הוועדה המתאמת — וניסחו מיסמך הנשמר בסודיות. קוראים לו „התזיסים הנגדיים ליערי“, או, בדרך הקיצור, „האנטי תזיסים“. מיסמך זה מכחן להוכיח, בין ה' שאר, שאין כל אפשרות להיכנס למערך עם מע"י, ולהוסיף ולהיות מפלגה חלוצית-טוצ'

בית-ברירה התכנסו כמה מפעילי-ההסתה חברי הוועדה המתאמת — וניסחו מיסמך הנשמר בסודיות. קוראים לו „התזיסים הנגדיים ליערי“, או, בדרך הקיצור, „האנטי תזיסים“. מיסמך זה מכחן להוכיח, בין ה' שאר, שאין כל אפשרות להיכנס למערך עם מע"י, ולהוסיף ולהיות מפלגה חלוצית-טוצ'

בית-ברירה התכנסו כמה מפעילי-ההסתה חברי הוועדה המתאמת — וניסחו מיסמך הנשמר בסודיות. קוראים לו „התזיסים הנגדיים ליערי“, או, בדרך הקיצור, „האנטי תזיסים“. מיסמך זה מכחן להוכיח, בין ה' שאר, שאין כל אפשרות להיכנס למערך עם מע"י, ולהוסיף ולהיות מפלגה חלוצית-טוצ'

בית-ברירה התכנסו כמה מפעילי-ההסתה חברי הוועדה המתאמת — וניסחו מיסמך הנשמר בסודיות. קוראים לו „התזיסים הנגדיים ליערי“, או, בדרך הקיצור, „האנטי תזיסים“. מיסמך זה מכחן להוכיח, בין ה' שאר, שאין כל אפשרות להיכנס למערך עם מע"י, ולהוסיף ולהיות מפלגה חלוצית-טוצ'